

שבעת ימים פרק ראשון יומא

עין משפט נר מצוה

יג א מיי פ"א מהלכות
פסולי המוקדשים הל'
לד ופ"ד מהלכות ביאת
מקדש הל' ז:

מוסף רש"י

ומביאין אחרת תחתיה.
וקולין וטוחנין אותה
ביום, שלא יאמרו מותר
להקריב ממה טמאה
ואפילו דמיו (מנחות עב).
דם שנטמא ודוקק
בשוגג. קטור אין
קרינת קטלן טמאה
(מנחות עב). הורצה.
קרבן לנעלים דמלה אין
(פסחים טז) ומותר שר
באילה (ב"מ ד). במזיד
לא הורצה. להיות שר
קרבן נאכל, דקטא הוא,
אכל נעלים תכפרו,
למחרת בצינות כהאשה
רבה (ז). דכיון
למזדוריותא מרזי נמי
אמר לא מלי רבנן לממר
ליה ול איתי חולין לעושה
(פסחים טז) ובעי' זבחים
(ח). על הרב ועל
הבשר ועל החלב
שנטמא. בין שנטמא הדם
בין שנטמא הבשר בין
שנטמא החלב, אפי' מרצה,
ולא יאכל שר טמא נאכל,
לפי' אין מטעם ודושה לא
מטעם ודוכסר אפי' יגע
בכל טמא לא יאכל, אלא
לפי' יאסע אלתרין דלמחר
מלי כשלא שר טמא
אין דם, וקאמר הכל הני
מלי כשלא שר טמא
למחיתא, שאין אין מרצה
על היסא או שאכל הבשר,
אכל נעמים שר קודם
וריקת דם היין מרצה עליו
למחר דם מריקה (ט)
(טז). בין בשוגג בין
במזיד בין באונס בין
ברצון, מיד ורלון אחד
הוא, אכל גבי שוגג שייך
מיד וגבי אונס שייך רלון,
שוגג ואונס מרי מלי
ניסו (טז). באונס, שנטמא
בעל כרחו, אכל מיד ורלון
חלל מילתא היא, אלא
אידי דמי אונס מרי רלון
(מנחות כה). ונשא
הרין. אפי' מבי (זבחים
כ). את עון הקדשים.
פסול הקרבן יבשר ודלה
ואפי' מפרש על האולתין
אותו טמא דעון הקדשים
כחיו ולא עון הכהנים
(פסחים יז). ובי איהא
עון הוא נושא. איהא
פסול הוא משכיר (פסחים
טז). ואין לומר שפירש על
עון הכהן שהקריב טמא
שהרי עון הקדשים נאמר
ולא עון המקריב, אלא
אפי' מרצה אלא להכשיר
הקרבן (שם כח). אם
עון פירול. והוא ממשנת
סוף למקומו שנקראת
בגמרא, למקומו בקדושים
תהי וחס האכל יאכל ביום
השלישי פגול הוא לא ירצה,
ומוקמינן דם בזבחים פ"ג
(כח). אם אפי' עין לחון
למטע מרזי עין לחון
למקומו, הרי כבר נאמר
לא ירצה. בקדושים תהי
גורח. ממשנת עמר,
ושאנו על מנת להסיר
ולאכלו חון למנו, הרי
כבר נאמר לא ירצה.
ואם האכל יאכל נשאר זמא
שלמי ביום השלישי וגו',
בפרש' לא יאכל

ז.

פריים פר דע"ז. פי' דעולה הוא וטעון מנחת נסכים דלע"ג
לזכור הוא מהדרין והא דלמחר אומר לו הוי פקח ושתוק
ומציא אותה בטומאה לאו משום דטומאה דחיה בלזכור דהא לא
דמי שבת כיון דלא קציעא ליה זמן וטומאה נמי לא דמי כדלמחר
לקמן פרק הולילו לו (דף ג).
כל שאין זמנו קצוב אינו דומה לא
את השבת ולא את הטומאה אע"פ
שהוא קרבן לזכור והא דמצינא
בטומאה היינו משו' דלזכור אין דיווקא
טומאת קרבן דמרצה אין אכל טומאה
הגוף דכהנים לא אידחו לגבייהו כלל
לגמרי חשיב קרבן יחיד:
ב"ן דידיד הוא מהדרין. הכא
ודאי חשבו קרבן לזכור לדמות
שבת ולדמות הטומאה אפילו טומאה
דגבירי מיהו לא הותרה בו טומאה
אלא דחיה היא כיון דידיד קא מייתי
ליה ומימה ליה והא כולו מקראי
נפקי פרק כילד לולין (פסחים דף עז).

וידבר משה את מועדי ה' הכתוב
קצב מועד אחד לכולן מאי שאל דיש
מן שהותרה בן טומאה ויש מהם
דחיה וי"ל למאן דלמחר טומאה היתר
היא ככולהו הותר טומאה מדאוריית'
אלא מדרבנן גזרו אהאוו דהוי קרבן
יחיד דליהדי אטוורין ולמ"ד טומאה
דחיה היא ככילא ליה דככולהו
דחיה היא מדאורייתא:

ד"ם שנטמא וורקין במזיד לא הורצה.
תימה ל' מאי פריך הא לא
הורצה דקאמר היינו להסיר שר
באכילה וזהא מודו כולי עלמא
ללאכילה לא אמרין היתר היא בלזכור
ועוד לכאורה משמע דלא פריך אלא
למ"ד היתר היא בלזכור ואמאי אפי'
למאן דלמחר דחיה ליפרון כמו למאן
דלמחר היתר היא דע"כ לא פליגי
אלא אהדורי אטוורין קודם הקרבת
הקרבן אכל אכל דבר קרבן הקרבן
בזה לא פליגי וי"ל דפריך שפיר

למאן דלמחר היתר היא דנהי לאכילה לית ליה היתר היא ה"מ היכא
דאיטמו שירים גופייהו אכל הכא דבשר לא איטמו הוה ליה למישרי
אפי' באכילה כיון דמיקל כולי האי דאית ליה טומאה דגבירי ועולין
היתר היא אכל למאן דלמחר טומאה דחיה ניחא דכיון דמחמיר
כולי האי בטומאת עולין ודגבירא קודם הקרבה סברא הוא שיש
להחמיר בשר אע"פ שהוא טהור ואפי' לאחר הקרבה:
שנטמא בין בשוגג בין במזיד ב'. הא דלעיל קאמר במזיד
לא הורצה והכא קאמר דמרצה אף על המזיד בפרק

הקומץ רבה (מנחות דף כה) מקשה לה הש"ס ואיכא למאן דמשני
טומאתו בשוגג אין במזיד לא זריקתו בין בשוגג בין במזיד ואיכא
למאן דלמחר איפכא ותימה דב' האשה רבה (בבבא דף ג). מקשה
מהאיא דדס שנטמא חזקו במזיד לא הורצה למ"ד אין ב"ד מתנין
לעקור דבר מן התורה והא הכא דמדאורייתא ארזאי מרצה כדתיניא
הקומץ רבה (מנחות דף כה) מקשה לה הש"ס ואיכא למאן דמשני
טומאתו בשוגג אין במזיד לא זריקתו בין בשוגג בין במזיד ואיכא
למאן דלמחר איפכא ותימה דב' האשה רבה (בבבא דף ג). מקשה
מהאיא דדס שנטמא חזקו במזיד לא הורצה למ"ד אין ב"ד מתנין
לעקור דבר מן התורה והא הכא דמדאורייתא ארזאי מרצה כדתיניא
הקומץ רבה (מנחות דף כה) מקשה לה הש"ס ואיכא למאן דמשני
טומאתו בשוגג אין במזיד לא זריקתו בין בשוגג בין במזיד ואיכא
למאן דלמחר איפכא ותימה דב' האשה רבה (בבבא דף ג). מקשה
מהאיא דדס שנטמא חזקו במזיד לא הורצה למ"ד אין ב"ד מתנין
לעקור דבר מן התורה והא הכא דמדאורייתא ארזאי מרצה כדתיניא

ואמרין בזבחים וכו' במשנת לאכול שלא זמנו ביום השלישי הכתוב מדבר, ומכאן לא יאסע
(פסחים טז) ע"ש ובזבחים כג. באברהם לדחות גירסת אחרת.

דכל טומאה מה בלזכור שרייה רחמנא. דכתיב (במדבר טז) איש כי יהיה
טמא לנפש יעשה פסח שני איש נדחה לפסח שני ואין לזכור דמחין אכל
זבין ומזרעין נדות ויולדות שטומאתו יוצא עליו מגופו לא הותרה
זבוע נדה כנדה: **מודינא היכא דאיכא שיריים לאכילה.** דלע"ג דקרנן
לזכור קרבן בטומאה אינו נאכל
בטומאה כדלמרי' כילד לולין (פסחים
דף עז). ובמנחה הנקמלת מודינא
דמהדרין לעשות בטמאה שיהיו
שיריים נאכלין: **ואם אין (א) אלא היא.**
שלא מלא מוזמן לך: מאי לאו פריס
ואילין (ב) דהג. שכן קרבן לזכור וזמנו
קצוב ומנחת נסכים דומה טומאה
וקמני אומר ומצינא אחרת תחתיה
אלמא דחיה היא בלזכור: **פר
דע"ז. לזכור (א) עולה היא וטעונה
נסכים בשלל לך: (ב) אינו של אהרן.
דיום הכפורים: בנכש הצא עם
טומא. כדכתיב (ויקרא כג) ועשיתם
ביום הניפכם את העומר (ו). והיא
מנחת כבשים דקמני לאו במנחת
נסכים קאמר דכליל היא אלא במנחת
שעמור עמנו הבאה עמו והיא נקמלת
ושיריה נאכלין: **במזיד לא הורצה.**
ואע"פ שהיין מרצה קנסוהו רבנן
שלא יאכל שר נאכל אכל נעלים
מיהו נתכפרו דלא נימו חולין לעושה
דלא מדאורייתא חיו ומיהו שמעין
מיניה דלאו היתר היא: **על מה אין
מרצה.** דכתיב ונשאל אהרן את עון
הקדשים שירלו לנעלים: **רלון הרי
הוא בכלל מיד אלא גבי אונס שייך
למימני רלון: בין בלזכור. ומדעתי
אין לרזאי שמע מינה לאו היתר הוא
ומה אין יחיד לזכור שהיחיד אין
טומאת הגוף נדחה אלאו שאין האין
מרצה על טומאת הגוף ושל לזכור
נדחית טומאת הגוף אלאו ולא על ידי
אין. מיהו שמעין מינה מדעתי טומאת
בשר ועולין (ב) בלזכור אין (מרצה)
לרזאי שמע מינה טומאת הגוף****

שנדחית אלאו בקדוש נדחית וכל כמה דלמנין לאהדורי אטוורין מהדרין:
כי קמני האין מרצה אדחיד קמני. וזכור אהכשירה קמני שאף
של לזכור שר ולא על ידי אין אלא היתר הוא אלאו: **ואי נעום אימא
אזכור.** נמי קאי וזהא קרבנות דלא קצב להו זמן שלא נדחית
טומאה אלאו קאמר דאין מרצה עליהן: **ה"ג אם עון פיגול הרי
כבר נאמר לא ירצה ואם עון נוסח הרי כבר נאמר לא ירצה.** והכי
פירשו איהו עון יאסע דקרנן שיהא האין מרצה עליו שיהא שר
אם עון מחשבת חון למקומו הקריאה פיגול כדלמרינן בזבחים
(דף כח). שליש זה חון למקומו הרי כבר נאמר בקדושים תהיו
פיגול הוא לא ירצה ואוקימנא בחון למקומו במסכת זבחים ואם
עון מחשבת נוסח שחישב בשחיתה על מנת לאכול חון לזמנו הרי
כבר נאמר המקריב אותו לא יחשבו ואוקימנן במחשבת חון לזמנו:
הא

על מה האין מרצה על הדם וכו' שניטמא בין בשוגג בין במזיד
(מנחות דף כה): הן תרי ברייתא דחא בטומאה ודלא בזריקה וא"כ איכא למימר דהיה דס שנטמא במזיד לא הורצה מדאורייתא נמי
קאמר וי"ל דאין סברא לחלק דאורייתא בין שוגג למזיד לא בזריקה ולא בטומאה דודאי מדאורייתא מרצה בכל ענין וחילוקא
דמפלגין בין שוגג למזיד היינו מדרבנן למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה למר בטומאה לפי שגדלה לו יותר להחמיר בנטמא במזיד
משום דאחלחלה דפסולא היא ועוד דלא נמכוין לעשות מצוה אכל בזריקה בטומאה לא קנסוהו כיון דלאו מחילת פסולא הוא ועוד
במצוה קא עסיק ולמר מסתבר ליה להחמיר יותר בזריקה משום דדבר מגונה ביותר הוא להקריב לגבוה דבר שאינו טהור ואי"כ
בפרק הקומץ רבה לישני דהיה דעל מה האין מרצה איירי מדאורייתא והיה דס שנטמא איירי מדרבנן וי"ל אם אימא דמדרבנן
אין חילוק בין טומאתו לזריקתו דאידי ואידי הוה אמרין דלא הורצה במזיד וא"כ ההוא דעל מה האין מרצה בין בשוגג בין במזיד
מדאורייתא דווקא איירי לא הוה ליה למימני סתמא הכי כיון דזמון שנשנית בבבבא לא הוה מרצה במזיד כן פ"י בפרק האשה רבה
(בבבא דף ג). ד"ה (א): **ע"ה הדרם ועל הבשר.** סתמא פ"ק (דף טז). פי' רש"י דלמחל כרבי יהושע דאמר כן אין שר אין דם מיהו
אורי' דלמחל אפי' כר"י דלמחל יש דם אע"פ שאין שר והא דע"פ שר וכו' דלמחל כרבי יוחנן (שם דף עז). לאכזביניהו
בפיגול ולאפיקניהו מידי מעילה: **אם עון פיגול הרי כבר נאמר לא ירצה.** כן היא הגירסא בכל הספרים אלא שרש"י הגיה איפכא על
פי הת"כ ובחנם הגיה דהא מסקינן בפרק שני דזבחים (דף כח): דתרווייהו מקראי אריכא נפקי ורישיה דקרא דאם האכל יאכל ביום השלישי

לא
ואמרין בזבחים וכו' במשנת לאכול שלא זמנו ביום השלישי הכתוב מדבר, ומכאן לא יאסע
(פסחים טז) ע"ש ובזבחים כג. באברהם לדחות גירסת אחרת.

מסורת הש"ס

(א) מנחת עב, (ב) כ"ה אס
ש יס אחרת חיונו לו הביא
(אמנם בחוס' דמנחות פ"ג
איתא כמו שהיא בפנים),
(ג) (מנחות מנחת פ"ג
ה"ק) (ד) פסחים פ"ג
בבבא ג. גיטין ד. זבחים
מ. מנחות כה, (ה) פסחים
פ: (מנחות כה: כה: (ו) זבחים
כ. (פסחים טז: מנחות
כה: (ז) (במדבר טז).

תורה אור השלם

1. ויהי על מצח אהרן
ונשא אהרן את עין
הקדשים אשר יקרישו
בני ישראל לכל מנתן
קדשיהם ויהי על מצחו
המדי לרצון ליהם לפני
י: שמות כח לח
2. ואם האכל יאכל
ביום השלישי פגול הוא
לא יקריב: ויקרא יט ו
3. ואם האכל יאכל
בבשר ובח שלמי ביום
השלישי לא יקריב
המקריב אותו לא ירצה
לו פגול ויהי ונתפש
האכלת פגול עונה
תשא: ויקרא יח יח

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואם כן אין
שם אלא: (ב) שם ד"ה
מאי וכו' ואילין וכו' וכו'
(ג) ד"ה: שם ד"ה: שם
וכי דעולה היא: (ד) שם
ד"ה בנכש כ"ה את העומר
בבשר וגו' והיא מנחת:
(ה) שם ד"ה בין בלזכור
וכי מנחת שר ועולין.
י"ב פי' בין אפיקלת כנון
שר בין אמריש העולין
ומקטנין על אפיקס אין
מרצה על טומאת עין פי'
כילד לולין דף ע"ז ע"ב:

גליון הש"ס

גמ' מודינא דחיה דאיכא
שיריים. עין מנחות טו
ע"ה חוס' ד"ה ר"י:

תוס' ישנים

(ה) מקריב מנחת
העומר ב'י. ברייתא היא
במסכתא דמנחות [פ"ג]
מני כדאלה דקטנן מנחת
כבשים. ושמא תלמוד שלט
סובר דלא מימינן כדאי
הדי. והכא גבי שני הלחם
ולחם הפנים ומנחת הכהנים
וסמן משיה וכו'י לנזות לא
מני העם וביבולין אחרת
תחתיה. אלא הוי פקח
ושוק. והטעם מפני
שאפית הלחם והקן לא דמי
שבת וי"ט כמו אלו, ולכן
יסמוקן. פר דע"ז. ואפי' כ
דלמרינן בפרק הולילו לו
[ג] אל דלמית טומאה
מלוי בקדושות זמן ולא
בזכור ויחיד, מ"מ כשאין
אחרת אלא היא חומרים
הוי פיקח ואשוק מני
שהיין מרצה. ובבבא של
האין דבסמך אפי' דקטע
לו זמן, מ"מ אהדידי
מהדרינן אטווריה דל יחיד
הוא. ו"ש ע"ה חוס' הציין
ברבא. בפסחים כ"ג כילד
לולין [ג] ובמנחות פ"ג שני
[כח]. [ג] רמי בן חיימא
אהדידי ואשוק לו. ופליגי

ואמרין בזבחים וכו' במשנת לאכול שלא זמנו ביום השלישי הכתוב מדבר, ומכאן לא יאסע
(פסחים טז) ע"ש ובזבחים כג. באברהם לדחות גירסת אחרת.